

DECIZIE nr. 404 din 3 mai 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale

EMITENT

• **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 494 din 18 iulie 2012**

Data intrării în vigoare 18-07-2012

Augustin Zegrean - președinte

Aspazia Cojocaru - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Petre Lăzăroiu - judecător

Mircea Ștefan Minea - judecător

Iulia Antoanella Motoc - judecător

Ion Predescu - judecător

Puskas Valentin Zoltan - judecător

Fabian Niculae - magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, excepție ridicată de Sindicatul Național Petrom Energie din București în Dosarul nr. 17.527/63/2010 al Tribunalului Dolj - Secția comercială și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 410D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Societatea Comercială Complexul Energetic Craiova - S.A. a depus o cerere prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate și că partea Societatea Națională a Lignitului Oltenia - S.A. din Târgu Jiu a depus o cerere prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a aceleiași excepții.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Acesta consideră că prin [Legea nr. 67/2006](#) se asigură o protecție eficientă a drepturilor salariaților și că nu se poate vorbi de o afectare a drepturilor fundamentale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 15 martie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 17.527/63/2010, Tribunalul Dolj - Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. I pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale. Excepția a fost invocată de Sindicatul Național Petrom Energie din București într-o cauză având ca obiect soluționarea opoziției împotriva unei hotărâri de fuziune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate afectează liberul acces la justiție al salariaților, care se văd privați de calea de atac a opoziției la fuziune/divizare în condițiile în care ei sunt titularii unor creanțe certe, lichide, dar neexigibile. Potrivit autorului excepției, eliminarea salariaților din rândul acelor persoane care pot formula opoziție s-a făcut pe baza unor criterii discriminatorii. Mai mult, prin afectarea dreptului de acces liber la justiție, [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) încalcă prevederile constituționale ale art. 115 alin. (6), care dispun că acestea nu pot afecta drepturile și libertățile prevăzute de Constituție.

Totodată, dispozițiile de lege criticate, prin aceea că prevăd soluțiile pe care judecătorul urmează să le pronunțe, sunt neconstituționale, încălcând dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, autorul excepției mai susține că ordonanța de urgență a fost adoptată cu nerespectarea art. 115 alin. (4) din Constituție, Guvernul neputând demonstra existența unei situații extraordinare care să justifice urgența adoptării acesteia. Astfel, nu a fost demonstrată nici măcar legătura de cauzalitate între procedurile de diviziune /fuziune și redresarea economiei naționale.

În opinia autorului excepției, Guvernul a intervenit cu o măsură legislativă în condițiile în care Parlamentul se exprimase deja prin intermediul unei legi care permitea salariaților să exercite dreptul de opoziție. Acest lucru este de natură să submineze rolul Parlamentului, care este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.

De asemenea, autorul mai susține că, cu ocazia adoptării ordonanței de urgență, nu a fost solicitat avizul Consiliului Legislativ și nici cel al Consiliului Economic și Social.

Tribunalul Dolj - Secția comercială consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, actele depuse de părți, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul controlului de constituționalitate, astfel cum rezultă din sesizarea formulată, îl constituie prevederile [art. I pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 4 octombrie 2010, aprobată prin [Legea nr. 34/2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 24 martie 2011. Totuși, din motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta vizează atât o critică de neconstituționalitate extrinsecă privind legea în ansamblul său, sub aspectul procedurii de adoptare, cât și o critică de neconstituționalitate intrinsecă ce privește, în special, art. I pct. 4 care modifică [art. 243 alin. \(9\) din Legea nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale. Dispozițiile legale criticate au următorul cuprins: "Articolul 243 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 243 [...]"

(9) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică creanțelor de natura drepturilor salariale derivând din contractele individuale de muncă sau contractele colective de muncă aplicabile, care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1), a căror protecție se realizează potrivit dispozițiilor [Legii nr. 67/2006](#) privind protecția drepturilor salariale în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora, precum și potrivit altor legi aplicabile."

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în fața legii, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 61 privind rolul Parlamentului, art. 79 privind Consiliul Legislativ, art. 115 alin. (4) și (6) privind adoptarea ordonanțelor de urgență și art. 141 privind Consiliul Economic și Social.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție, în jurisprudența sa Curtea a statuat că situațiile extraordinare exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun, aspect întărit și prin adăugarea sintagmei "a căror reglementare nu poate fi amânată" ([Decizia nr. 255 din 11 mai 2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005). Curtea a mai arătat, prin [Decizia nr. 1.008 din 7 iulie 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 23 iulie 2009, că pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public.

Cu privire la criteriul obiectiv necesar pentru aprecierea situației extraordinare, Curtea a reținut, cu prilejul pronunțării [Deciziei nr. 255 din 11 mai 2005](#), că "invocarea elementului de oportunitate, prin definiție de natură subiectivă, căruia i se conferă o eficiență contributivă determinantă a urgenței, ceea ce, implicit, îl convertește în situație extraordinară, impune concluzia că aceasta nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi, de oportunitate (...). Întrucât însă asemenea factori nu sunt cuantificabili, afirmarea existenței situației extraordinare, în temeiul lor sau prin convertirea lor într-o asemenea situație, conferă acesteia un caracter arbitrar, de natură să creeze dificultăți insurmontabile în legitimarea delegării legislative. Sar ajunge, astfel, ca un criteriu de constituționalitate - situația extraordinară -, a cărui respectare este prin definiție supusă controlului Curții, să fie, practic, sustras unui atare control, ceea ce ar fi inadmisibil".

Raportat la cauza de față, Curtea observă că Guvernul a motivat urgența ca fiind determinată de:

- nevoia stringentă de redresare economică în condițiile crizei economice mondiale, resimțită în mod drastic și la nivelul economiei naționale;
- procesele de reorganizare corporativă, precum fuziunea sau divizarea, presupun parcurgerea unor etape specifice, conform prevederilor în vigoare ale [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care reclamă respectarea unui calendar de timp apreciabil;
- actualmente, durata operațiunilor de reorganizare a societăților comerciale prin fuziune internă și transfrontalieră sau divizare este considerabilă, întârzierile fiind generate, în special, de efectul suspensiv de drept al opoziției;
- o procedură prelungită în timp limitează interesul investitorilor de a face uz de aceste mecanisme importante de reorganizare a societăților comerciale, care în foarte multe cazuri pot revitaliza nu numai societățile implicate în fuziune sau divizare, ci un întreg circuit comercial în care acestea sunt angrenate;

- gradul ridicat de încărcare a instanțelor judecătorești, ce determină soluționarea litigiilor aflate pe rolul acestora, inclusiv a opozițiilor introduse în cadrul proceselor de fuziune sau divizare, într-un interval de timp mult prea mare față de cel optim, care ar fi consonant cu principiul judecării cu celeritate a proceselor comerciale;

- salvagardarea deciziilor economice de reorganizare luate la nivelul societăților comerciale, cu respectarea în același timp a dreptului la o protecție adecvată a intereselor creditorilor societăților comerciale supuse proceselor de fuziune sau divizare.

Având în vedere jurisprudența sa cu privire la art. 115 alin. (4) din Constituție, precum și motivele invocate de Guvern, Curtea constată că există o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă și independentă de voința Guvernului. Pentru aceste motive, Curtea constată că reglementarea criticată îndeplinește exigențele urgenței prevăzute în art. 115 alin. (4) din Constituție. În aceste condiții nu se poate reține nici încălcarea art. 61 din Constituție.

În ceea ce privește critica potrivit căreia ordonanța de urgență este neconstituțională, încălcând prevederile art. 79 din Constituție, deoarece nu are avizul Consiliului Legislativ, Curtea constată că nici aceasta nu poate fi reținută. Astfel, prin Adresa nr. 1.118 din 9 septembrie 2010, Consiliul Legislativ a emis Avizul favorabil referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 141 din Constituție, Curtea constată că [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) nu conține dispoziții care pot fi încadrate în domeniile de competență ale Consiliului Economic și Social astfel cum acestea erau prevăzute de [art. 5 din Legea nr. 109/1997](#). Totodată, Curtea observă că, potrivit art. 141 din Constituție, "Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare", iar potrivit [art. 2⁴¹ din Legea nr. 109/1997](#), "(1) Consiliul Economic și Social este consultat obligatoriu de către inițiatorii proiectelor de acte normative și ai proiectelor de programe și strategii nematerializate în proiecte de acte normative, din domeniul său de competență[...]". Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că în ceea ce privește proiectul ordonanței de urgență criticate nu era necesară solicitarea avizului Consiliului Economic și Social. Așa fiind, nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) contravine prevederilor art. 141 din Legea fundamentală.

II. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea constată că [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) oferă mijloace procedurale în vederea realizării creanțelor de natura drepturilor salariale derivând din contractele individuale de muncă sau contractele colective de muncă aplicabile, această protecție realizându-se potrivit dispozițiilor [Legii nr. 67/2006](#) privind protecția drepturilor salariale în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora. Dispozițiile [art. 5 din Legea nr. 67/2006](#) prevăd imperativ că drepturile și obligațiile cedentului, care decurg din contractele individuale de muncă și din contractul colectiv de muncă aplicabil, existente la data transferului, vor fi transferate integral cesionarului, acesta având și obligația de a respecta prevederile contractului colectiv de muncă aplicabil. Astfel, noua persoană juridică este obligată la prestarea tuturor drepturilor de natură salarială sau de altă natură pe care salariații le aveau anterior momentului fuziunii.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 31/1990](#) privind societățile comerciale, excepție ridicată de Sindicatul Național Petrom Energie din București în Dosarul nr. 17.527/63/2010 al Tribunalului Dolj - Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae
